

kaar, der venter de Folk ude i Landet, der trænger til at laane Penge, og skal vi nu være enige om — der kan dog være honnente Folk i alle Lejre —, at selv de, der trænger til at laane Penge, kan godt gøre Nytte her i Samfundet. Naar nu $4\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforeningsobligationer i disse Dage staa i saadant noget som 90—91, og Folk skal udrede $2\frac{1}{2}$ pCt. til Reservefonden og skal afholde Omkostningerne ved Laanets Stiftelse, siger jeg, at det er saa haarde Vilkaar, at en Lovgivningsmagt, der netop beskæftiger sig med disse Forhold, ikke har Lov til at lade dem ude af Betragtning, og den har mindst af alt Lov til at gøre det, naar den, ved Stiftelsen af et indenrigsk Statslaan, ikke staa uden Ansvar i dette Forhold. Jeg har ikke kritiseret det indenrigske Statslaan. Det er en Selvfølge, at naar Staten trænger til Penge, og Udlandets Pengemarked er lukket, maa den tage dem i Indlandet, det er der intet at sige til. Men jeg har konstateret, at den første, sikre Følge af dette Statslaans Optagelse er, at der bliver færre Købere til vore Kreditforeningsobligationer, vi kan altsaa paaregne et yderligere Fald i Kursen. Derfor er det, jeg har paakaldt ikke blot Medfølelse, men ogsaa Medvirkning til at lempe de Laanevilkaar, der venter Folk ude i Landet. Handelsministeren synes ikke at forstaa min Medfølelse og mine Udtalelser i saa Henseende. Det faar saa være. Jeg tror, der vil være adskillige i dette Ting og udenfor, som vil forstaa det.

Dernæst talte den højtærede Handelsminister om, at jeg ser for snævert paa Sagerne. Jeg er dog naaet saa vidt, at jeg i mine Overvejelser ogsaa er kommet ud til dem, der trænger til Laan, saa vidt er den højtærede Handelsminister i hvert Fald ikke naaet. Men hvorledes er jeg kommet paa den Tanke? Det har jeg allerede sagt, men lad mig tilføje i denne Forbindelse, at det kan dog ikke kaldes en Indsnævring af Bankernes Virksomhedsomraade, at jeg ønsker at tildele dem et nyt. Det er nemlig et nyt, at de ogsaa skal yde Laan mod Prioritet. Naar saa den højtærede Minister siger, at jeg vil have Bankernes Penge bundne — medens han mener, at de skal være likvide —, saa er dette ikke rigtigt. Jeg har kun talt om en Del af de Penge, som Bankerne modtager i Indlaan paa Kontrabog. Det kunde selvfølgelig aldrig falde mig ind at mene, at Bankerne skulde have den væsentlige Del af deres Indlaansmidler anbragt i Prioriteter, men jeg har tilladt mig at mene, at naar de nu først fik den Lettelse

at slippe for at yde deres Aktionærer nogle Millioner i Udbytte, og de dernæst faar disse nye Rettigheder, som denne Lov giver dem, og naar endelig, som det i de senere Aar har været Tilfældet, Pengene fortrinsvis gaar til Bankerne fremfor til Sparekasserne, synes det mig at ligge nær at antage, at saa vilde Bankerne i Fremtiden ogsaa kunne magte nye Opgaver ud over dem, som de allerede har nu.

Ministeren taler om, at jeg vil en Forret for Landboerne. Jeg kan godt tænke mig, at det efter den nuværende højtærede Handelsministers Opfattelse er noget meget slemt at ville en Forret for Landboerne. Det kan da i hvert Fald kun gælde den Del af Landboerne, som trænger til at laane Penge. Men det er heller ikke rigtigt, at det kun er for Landboerne, jeg har villet en Forret. Det er overhovedet ikke rigtigt, at jeg har villet nogen Forret. Da jeg talte om de faste Laan, nævnede jeg udtrykkelig Prioritetslaan i Land- og Købstadejendomme. Det er selvfølgelig ikke nogen Forret for Landbruget. Maa jeg for øvrigt spørge: Hvor er der under de Samfundsforhold, vi lever under, med den frie Konkurrence, Tale om Forret for Landbruget? Jeg har kun ønsket, at vi skulde bidrage lidt til at mildne de Laanevilkaar, der er og vil blive paa Pengemarkedet i de kommende Tider. Den højtærede Minister fandt endog min Udtalelse farlig for den frie Konkurrence. Maa jeg spørge, hvis Mening er den mest farlige for den frie Konkurrence, min, der gaar ud paa at udvide Laanemarkedet for dem, der skal have Prioritetslaan; eller den højtærede Ministers, der gaar ud paa, at Staten skal være Bankier for Kommunerne? Det forekommer mig, at min Opfattelse lader sig i hvert Fald lige saa let bringe i Overensstemmelse med den frie Konkurrences Princip som den højtærede Handelsministers. Jeg skal ikke nægte, at Konsekvenserne af dette første Skridt, at Staten yder Laan til Kommunerne, forekommer mig at kunne være saa betænkelige, at man allerede nu kunde have nogen Anledning til at minde om, at det, der under de nuværende Tilstande først og fremmest kræves, er Økonomi paa alle Omraader, ogsaa paa Byggeomraadet.

Jeg maa takke den højtærede Minister for hans Tilslutning til de Betænkeligheder, jeg udtalte lige overfor Udsendelsen paa Pengemarkedet af en ny Serie 5 Procents Kasseobligationer. Det er en selvsagt Ting, at det vil trykke Kursen paa de alt cirkulerende Kreditforeningspapirer, men i